

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35389
Nom: Dialectologia i registres lingüístics de la llengua catalana
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1001 - G.Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1001 - G.Filologia Catalana	Variación lingüística del catalán	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

LLUCH CRESPO GEMMA

HERRERO ARAMBUL RICARD

RESUM

Dialectologia i registres de la llengua catalana és una assignatura obligatòria de 3r curs que tracta la variació lingüística del català tant des del punt de vista diafàsic o de registre com des del punt de vista diatòpic.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Per a un aprofitament òptim de les classes d'aquesta assignatura, es recomana que l'estudiant revise el contingut de les assignatures de segon curs Fonètica i fonologia catalanes i Morfologia catalana.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-
Comparar i analitzar constituents de la llengua pròpia amb els d'altres llengües.

Competències comunicatives avançades en llengua catalana.

Coneixement la variació lingüística de la llengua catalana.

Conèixer la gramàtica i desenvolupar les competències comunicatives en llengua catalana.

Demostrar un compromís ètic en l'àmbit filològic, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Ser capaç de detectar i gestionar situacions de conflicte lingüístic en l'àmbit social.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció. El domini lingüístic català: fragmentació administrativa, extensió territorial, situació sociolingüística.

1.1 La divisió dialectal del català: català oriental / català occidental. Criteris

2. Els conceptes de llengua i dialecte.

2.1. Criteris per a establir límits entre llengües i dialectes

2.2. Classes de dialectes

2.3. Factors de diferenciació i d'anivellament lingüístic

2.4. Metodologies d'anàlisi dialectològica

3. Metodologia del treball de camp.

- 3.1. Els mètodes de la geografia lingüística
- 3.2. La representació cartogràfica
- 3.3. Fronteres i transicions
- 3.4. Cultura popular
- 3.5. L'enquesta oral i el treball de corpus

4. Els dialectes catalans: el català oriental

- 4.1. El català central
- 4.2. El rossellonés
- 4.3. El balear
- 4.4. L'alguerés

5. Els dialectes catalans: el català occidental

- 5.1. El català nord-occidental
- 5.2. El tortosí
- 5.2. El valencià

6. Registres de la llengua catalana

- 6.1. Propostes d'estandardització de l'IEC i de l'AVL: fonètica, morfosintaxi i lèxic.
- 6.2. Llibres d'estil escrits i orals del domini lingüístic català
- 6.3. El registre de la ficció audiovisual

En acabar aquesta assignatura s'espera que l'estudiant siga capaç de:

- Usar la nomenclatura de la disciplina.
- Aplicar els instruments d'anàlisi i recerca, desenvolupats i aplicats per la dialectologia
- Resumir correctament el contingut dels estudis o monografies sobre dialectologia i registres.
- Situar qualsevol text, literari i no literari, dins el dialecte que l'ha generat i dels diversos registres que el componen.
- Descriure correctament qualsevol aspecte de la llengua catalana relacionats amb l'ortografia, fonètica, morfologia, sintaxi i lèxic en el seu eix diatòpic i diafàsic.
- Interpretar i comentar lingüísticament textos amb variació dialectal i de registre en llengua catalana.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	29,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	26,00
Preparació d'activitats d'avaluació	35,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

Els continguts de l'assignatura, de caràcter teòric i pràctic, s'introdueixen partint dels coneixements previs de l'aprenent, que haurà de participar de forma activa en el desenvolupament de l'aprenentatge.

Els alumnes disposaran d'un dossier de textos expressament recomanats que complementen els materials tractats directament en les classes. Les exposicions teòriques es complementen amb activitats pràctiques, individuals o en petit grup, relacionades amb el contingut de l'assignatura.

El docent de l'assignatura participa en els projectes d'innovació docent dels grups consolidats GESOLCAT (GCID23_2585499) i TREFINCAT (GCID23_2586507), per la qual cosa alguna de les activitats proposades a classe podrà emmarcar-se en aquests projectes.

Aquesta assignatura atén, especialment, els ODS 4 i 10 (Educació de Qualitat i Reducció de les desigualtats, respectivament) ja que fomenta la variació lingüística com a símbol de la diversitat social i cultural, des de la qual arribar al model estàndard que, en determinats espais i registres, homogeneïtza els parlants amb independència de l'origen socioeconòmic.

L'honestedat intel·lectual és vital a les comunitats acadèmiques i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres), excepte si la utilització forma part dels continguts de l'assignatura i està autoritzada pel professorat que la imparteix.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'aprenentatge de l'estudiant es durà a terme a partir de dos elements:

- Una activitat pràctica relacionada amb el contingut de l'assignatura i realitzada per parelles que aporta el 30 % del valor final de l'avaluació.
- Una prova escrita final que avaluarà els coneixements teòrics i pràctics de l'estudiant, així com l'adquisició de les competències generals i específiques. Aquesta part constitueix el 70% de la nota.

Per aprovar l'assignatura cal que l'estudiant aconseguisca, almenys, 4,5 punts sobre 10 en la prova escrita final i en l'activitat pràctica i 5 punts sobre 10 en el còmput general de resultats. A més, tant en l'examen com en els exercicis pràctics s'exigirà correcció ortogràfica, gramatical i textual. Cada falta d'ortografia, error ortotipogràfic o expressió incorrecta o inadequada suposarà una reducció de la qualificació obtinguda, que pot arribar fins al suspens de conformitat amb les directrius del departament de Filologia

Catalana.

Totes les activitats de l'avaluació són recuperables en la segona convocatòria amb les mateixes condicions (o amb adaptacions si fora necessari; per exemple si ja no és possible fer una exposició oral a classe). Els instruments de l'avaluació aprovats en la primera convocatòria es conservaran per a la segona, però no per al curs acadèmic següent.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig del 2017. ACGUV 108/2017.

Resum de l'avaluació:

Proves de l'avaluació	% sobre final
Pràctiques	
a) Activitats pràctiques individuals o en grup (10 %)	30 %
b) Treballs (20 %)	
Proves finals	
1. Comentari de textos breus (40 %)	70 %
2. Qüestions sobre registres (30 %)	

BIBLIOGRAFIA

Referències Bàsiques

BELTRAN CALVO, Vicent i SEGURA-LLOPES, Carles (2017). Els parlars valencians. Universitat de València.

BIBILONI, Gabriel (1997). Llengua estàndard i variació lingüística. Edicions 3i4.

PRADILLA CARDONA, Miquel Àngel (2024). Normativitat, (re)estandardització i glotopolítica. Noves mirades sociolingüística catalana. Universitat de València

VENY, Joan (2002). Els parlars catalans: síntesi de dialectologia. Moll [13a ed.].

VENY, Joan i MASSANELL, Mar (2015). Dialectologia catalana. Aproximació pràctica als parlars catalans. Unió de Barcelona - Universitat d'Alacant - Universitat de València.

Referències Complementàries

Referència c1:	BATALLER, Vicent (2018). El parlar del ¿tinguem¿. Ajuntament de Xàtiva - Editorial Ma
Referència c2:	BOSCH, Andreu (2002). El català de l'Alguer. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
Referència c3:	CASTELLÀ I ESPUNY, Carles M. (2018). El tortosí del Baix Ebre i l'estàndard. Onada.
Referència c4:	COLL, Pep (2014). El Parlar del Pallars. Garcineu.
Referència c5:	CREUS, Imma; JULIÀ-MUNÉ, Joan i ROMERO, Sílvia (2005). El català nord-occidental.
Referència c6:	RECASENS, Daniel (1991). Fonètica descriptiva del català. Assaig de caracterització consonantisme del català al segle XX. Institut d'Estudis Catalans.
Referència c7:	VENY, Joan (1986). Introducció a la dialectologia catalana. Enciclopèdia Catalana.

Referència c8:

VENY, Joan (2001). Llengua històrica i llengua estàndard. Universitat de València.